

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Sources)

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาบาลี. ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๐๐. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

_____. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์. พระไตรปิฎกพร้อมอรรถกถา แปล ชุด ๙๑ เล่ม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์, ๒๕๓๕.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Sources)

(๑) คัมภีร์:

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ฎีกาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์. วิสัชนาธรรมะ แปล ภาค ๓ ตอน ๑. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์, ๒๕๒๗.

(๒) หนังสือ:

กรมศิลปากร. เรื่องตั้งพระราชอาคันตุกะผู้ใหญ่ในกรุงรัตนโกสินทร์ เล่ม ๒. กรุงเทพมหานคร : กรมศิลปากร, ๒๕๔๕.

โกเอ็นก้า. สัตยา นารายณ์. ธรรมบรรยาย. กรุงเทพมหานคร: ยন্ত্রกิจกรู๊ป, ๒๕๔๔.

เกษณี เกลิมศิริกุล. คู่มือวิปัสสนา. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหธรรมิก จำกัด, ๒๕๔๐.

ขุนสรพกิจโกศล (โกวิท ปัทมะสุนทร). ลักษณะจิตตะแห่งปรมัตถธรรม. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์วิญญาน, ๒๕๕๑.

ธนิต อยู่โพธิ์. วิปัสสนานิยาม. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๐.

ผศ.ดร. อนุเทพ ภาสุระ. วิทยาศาสตร์ของการทำสมาธิ. ภาควิชาจุลวิทยา. คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๓.

พระคันธสาราภังค์. อภิธัมมตถสังคหะ และปรมัตถทีปนีแปล. กรุงเทพมหานคร: ไทยรายวัน กราฟิคเพเลท, ๒๕๔๖.

พระครูวิมลธรรมรังสี (สุภาพ เขมรสี). การสอบอารมณ์วิปัสสนากัมมัฏฐานของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สหธรรมิก จำกัด, ๒๕๕๘.

พระธรรมธีรราชมหามุนี (โชดก ญาณสิริ ป.ธ.๙). วิปัสสนากรรมฐาน ภาคปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ กุฎมอร์นิ่ง, ๒๕๔๘.

- _____ **วิชาครู**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บริษัท สหธรรมิก จำกัด, ๒๕๕๗.
- _____ **วิปัสสนาธุณี**. แปลโดย จำรูญ ธรรมดา. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ประยูร สารินการพิมพ์, ๒๕๕๓.
- _____ **ประวัติพระธรรมธีรราชมหามุนี (โชดก ญาณสิทธิ ป.ธ.๙) และวิธีปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานพอสังเขป**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ สัมปะชญัญ, ๒๕๕๙.
- _____ **วิธีสมาทานและปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน**. พิมพ์ครั้งที่ ๕๙. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์วัดมหาธาตุ, ๒๕๕๘.
- _____ **ทางไปนิพพาน**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๕๓. นนทบุรี: สำนักพิมพ์สัมปะชญัญ, ๒๕๕๒.
- _____ **คู่มือสอบอารมณ์พระกรรมฐาน**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.
- พระบรมปริยัติวิธาน (บุญเรือง สารโท). **แสงสว่างทางปฏิบัติเล่ม ๔**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทนาเพลส จำกัด, ๒๕๕๓.
- พระพรหมคุณาภรณ์. (ป.อ. ปยุตโต). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬา, ๒๕๓๘.
- _____ **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอส.อาร์. ฟรินติง แมส โปรดักส์ จำกัด, ๒๕๕๓.
- _____ **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์**. พิมพ์ครั้งที่ ๒๑. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ผลิธัมม, ๒๕๕๖.
- _____ **พุทธธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.
- พระพุทโธสมเถระ. **คัมภีร์วิสุทธิมรรค**. แปลโดย สมเด็จพระพุฒาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร). พิมพ์ครั้งที่ ๑๐. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ธนาเพรส จำกัด, ๒๕๕๔.
- พระมหาสมปอง มุทิโต. **คัมภีร์อภิธานวรรณนา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ธรรมสภา, ๒๕๔๒.
- พระมหาโพธิวงศาจารย์ (ทองดี สุรเตโช ป.ธ.๙). **พจนานุกรมเพื่อการศึกษาพุทธศาสตร์ ชุดศัพท์วิเคราะห์วิเคราะห์**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เลี้ยงเชียง, ๒๕๕๘.
- พระราชวรมนี (ประยูร ธมมจิตโต) และคณะ. **วิมุติมรรค**. พระอุปติสเถร รจนา แปลจากฉบับภาษาอังกฤษของเอฮารา พระโสมเถระและพระเขมินทเถระ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สยาม บริษัทเคล็ดไทยจำกัด, ๒๕๔๑.
- พระศรีวรญาณ (วิ). **มารู้จักวิปัสสนากรรมฐานแบบพองหนอ – ยุบหนอ**. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหธรรมิก จำกัด, ๒๕๔๑.
- พระโสภณมหาเถระ (มหาสีสยาตอ). **มหาสติปัฏฐานสูตร ทางสู่พระนิพพาน**. แปลโดย พระคันธสารากวีวงศ์. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยรายวันการพิมพ์, ๒๕๕๒.
- _____ **วิปัสสนาธุณี**. แปลโดย จำรูญ ธรรมดา. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ประยูร สารินการพิมพ์, ๒๕๕๓.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์. **วิสุทธิมคฺคสูตร นาม ปกรณวิเสสสูตร ตติโย ภาค**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์, ๒๕๐๙.

มูลนิธิหลวงปู่มั่น. “รวมพระธรรมเทศนาภาคปฏิบัติของพระสุปฏิปันโน”. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๔๗.

มูลนิธิหลวงปู่มั่น. “รวมพระธรรมเทศนาภาคปฏิบัติของพระสุปฏิปันโน”. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๔๗.

สมเด็จพระพุทธชินวงศ์ (สมศักดิ์ อุปสम्मหาเถระ). **อริยวัตรปฏิบัติ ปฏิปทาอันเป็นวงศ์แห่งพระอริยเจ้า**. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ประยูรสาส์นไทย การพิมพ์, ๒๕๕๔.

สำนักงานคณะกรรมการศูนย์ควบคุมการไปต่างประเทศสำหรับพระภิกษุสามเณร. “คู่มือการเดินทางไปต่างประเทศสำหรับพระภิกษุสามเณร”. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๖.

สำนักสถิติสังคม. **สำนักงานสถิติแห่งชาติ**. กระทรวงเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร, ๒๕๕๔.

(๓) วิทยานิพนธ์:

นางสาวฉัตรนคร องค์กรสิงห์. “ศึกษาคำสอนวิปัสสนาภาวนา: เฉพาะกรณีคำสอนพระปัญญาโอร”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

นางสาวอัญชลี จตุรนน. “ศึกษาความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ของผู้ปฏิบัติธรรมชาวต่างชาติ”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

นายธนาคม บรรเทากุล. “การศึกษาวิธีการสอนวิปัสสนากัมมัฏฐานของพระอาจารย์ภักทันตะ อาสภมหาเถระ อัครมหากรรมฐานาจารย์”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙.

พรรณราย รัตนไพฑูรย์. “การศึกษาวิธีปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ศึกษาแนวการสอนของพระธรรมธีรราชฆานูณี (โชดก ญาณสิทธิ)”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๔.

พระครูประคุณสรกิจ (สุชาติ ชีโนโร). “วิธีการสอนวิปัสสนากัมมัฏฐานตามแนวของสำนักวิปัสสนาวิเวกอาศรม”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๔.

พระธวัช ธนีสโร (อินทะไชย). “การศึกษาชีวิตและงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระภิกษุวิสุทธาจารย์ (ทองใบ ปภสโร)”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙.

พระมหาเข็มทอง ตนต์ปาโล (ฤทธิ์สื่อไกร). “ศึกษาการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานตามแนวทางของพระโพธิสารคุณ (ประยงค์ อุปถัมภ์)”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

พระมหานิรัญ ชิตมาโร (บำเรอสงค์). “ศึกษาพุทธวิธีการสอนวิปัสสนาภาวนาที่ปรากฏในคัมภีร์พุทธศาสนาเถรวาท”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

พระมหาสุชาติ ฐานิสโร (ลาดสลุง). “ศึกษาการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานของอุบาสก/ อุบาสิกา ณ ศูนย์ศึกษาและปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานนานาชาติ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ราชวรมหาวิหาร”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

พระมหาอานวย อานนโท (จันทร์เพ่ง). “การศึกษาเรื่องการบรรลุธรรมในพระพุทธานุชาต”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๒.

พระวินัย ญาญสุปฏิปันโน (กลักทองคำ). “ศึกษาหลักการปฏิบัติวิปัสสนาภาวนา: เฉพาะกรณีแนวทางการปฏิบัติของ อุบาสิกาแบบ มหานิรณนท”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

(๔) เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่และเอกสารอื่นๆ :

กองการวิปัสสนาธุระ คณะ ๕ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์. “รายงานสถิติผู้ปฏิบัติธรรมชาวต่างชาติ”. กรุงเทพมหานคร: พ.ศ. ๒๕๕๖. (อัดสำเนา).

กองการวิปัสสนาธุระ คณะ ๕ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์. “รายงานสถิติผู้ปฏิบัติธรรมชาวต่างชาติ”. กรุงเทพมหานคร: พ.ศ. ๒๕๕๙. (อัดสำเนา).

พระครูปลัดสัมพิพัฒนธรรมาจารย์. (ประเสริฐ มนต์เสวี). **เอกสารประกอบการสอน รายวิชาสถิติฐานภาวนา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆส นครปฐม, ๒๕๕๖.

ชินสกลเถระ. “พระนิพพานนั้นอยู่ไม่ไกล ถ้าไปให้ถูกวิธี”. พิมพ์ครั้งที่ ๑. นครนายก: โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ (๑๙๘๗) จำกัด, ๒๕๕๘.

(๕) สื่ออิเล็กทรอนิกส์:

Mark Follman. A Guide to Mass Shooting in America. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา http://www.Motherjones.Com/politics/2012/07/mass_shooting_map.(2013). [๑๙ ก.ค. ๒๕๖๐]

U.S. Abortion Statistics. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา http://www.abort73.com/abortion_facts/us_abortion_statistics/ (2014). [๑๙ ก.ค.๒๕๖๐]

(๖) สัมภาษณ์:

พระครูวิมลธรรมรังสี (สุภาพ เขมรังสี ป.ธ.๓), ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ กรุงเทพมหานคร, ๙ มีนาคม ๒๕๖๐.

Phra Direk Thirayano, สำเร็จปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ สาขาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏ, ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐.

Phramaha Wattana Pothiwattano, ปฏิบัติหน้าที่วิปัสสนาจารย์ประจำคณะ๕วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ กรุงเทพมหานคร, ๙ มีนาคม ๒๕๖๐.

Phra Suwapan Thanapothi, Acting meditation master at section 5 Wat Mahathatywaratrungsarit Bangkok, ๖ มีนาคม ๒๕๖๐.

Fabian Vogel, Germany, ๖ มีนาคม ๒๕๖๐.

Vanya Vasileva, Bulgaria, ๖ มีนาคม ๒๕๖๐.

Antti Karjalainen, Finland, ๖ มีนาคม ๒๕๖๐.

Sophia Barker, England, ๖ มีนาคม ๒๕๖๐.

๒. ภาษาอังกฤษ:

1. Secondary Sources:

(I) Books:

จารุวรรณ พึ่งเทียร. **Learn English through Vipassana**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

พระธรรมธีรราชมหามุนี (โชดก ญาณสิริ ป.ธ.๙). **ทาง ๗ สาย (The Seven Paths)**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๘. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สหธรรมิก, ๒๕๕๙.

พระธรรมมงคลจารย์ (ทอง สิริมังคโล). **ทางสายเอก (Path to Nibbana)**. พิมพ์ครั้งที่ ๗. เชียงใหม่: โรงพิมพ์ หจก. ดาราวรรณการพิมพ์, ๒๕๕๓.

_____. **ตอบปัญหาสติปัฏฐาน ๔ (Answers to Questions on the Four Foundation of Mindfulness)**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๐.

พระพุทโธชาจารย์. **คัมภีร์วิสุทธิมรรค**. แปลโดย สมเด็จพระพุฒาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถระ). พิมพ์ครั้งที่ ๖. **Taiwan: The Corporate body of the Buddha Educational Foundation**, ๒๕๔๘.

The Ven. Phra Dhamma Theerarach Mahamuni (Jodok). **The Path to Nibbana**. tr. Mrs. Helen & Mr. Vorasak Jandamit. Bangkok: Mahachulalongkornrajavidyalaya Press, 2014.

Sayadaw Mahasi. **Ordination Procedure Chantings**. tr. By Dr. Yajai Chuvicha. BKK: Canna Graphic Press, 2016.

Phra Kosalo Suputh. **The Way of Buddhist Meditation**. tr. Mrs. Pakkamas Sringgam. Bangkok: Khumthong Industry & Printing, 2008.

The Ven. Sayadaw U Panditabhivamsa. **Guidance for Yogis at Interview**. Bangkok: Sahadhammika Press, 2004.